

FOD Beleid & Ondersteuning
SPF Stratégie & Appui

Evaluatie federale administratieve lasten

2021-2022

Inhoud

Inleiding	3
Metten is weten	5
Federaal Actieplan Administratieve Vereenvoudiging	7
Impact vereenvoudigingsprojecten in 2021 en 2022	8
E-facturatie	12
E-government: Bouwen aan een digitale samenleving	15
FOD in de kijker	22
Blijvende aandacht voor administratieve lasten is nuttig en noodzakelijk	26
Contact	27

Inleiding

In 1998 werd de Dienst Administratieve Vereenvoudiging (DAV) opgericht met onder andere als doelstelling de administratieve complexiteit bij ondernemingen en de kosten die daaruit voortvloeien, op een **kritische en onafhankelijke wijze** te evalueren. Al snel werd deze scope uitgebreid om ook de administratieve lasten voor burgers in kaart te brengen (2003) en sinds 2017 analyseert de DAV ook de administratieve lasten voor de overheid, de zogenaamde beheerskosten. Het systematisch in kaart brengen van de administratieve lasten voor deze drie actoren stelt de federale overheid in staat om te evalueren in welke mate ze haar beleidsdoelstellingen bereikt met een minimum aan administratieve lasten.

In september 2022 werd een nieuw hoofdstuk aangevat met de regeringsbeslissing om de DAV te integreren binnen het Directoraat-generaal Vereenvoudiging en Digitalisering van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning.

De belangrijkste opdrachten van de DAV blijven behouden en zijn:

- **vereenvoudigingsvoorstellen** formuleren, stimuleren en coördineren;
- de kosten **berekenen** van de **administratieve lasten** die de overheid oplegt en voorstellen uitwerken om ze te verminderen;
- voorstellen formuleren, acties promoten en coördineren tot het verbeteren van **de kwaliteit van regelgeving**;
- de **samenwerking** bij de administratieve vereenvoudiging stimuleren tussen de verschillende federale diensten en met de gewesten en gemeenschappen;
- het **overleg** organiseren tussen de verschillende bestuursniveaus en de Europese en andere internationale instellingen in het domein van de administratieve vereenvoudiging.

In januari 2022 werd een **Federaal Actieplan Administratieve Vereenvoudiging 2022-2024 (FAAV)** met 38 prioritaire vereenvoudigingsprojecten in het leven geroepen. Jaarlijks actualiseert de DAV het actieplan. De DAV volgt de projecten op en evolueert ze, samen met de verantwoordelijke administraties. In dit rapport worden het FAAV en de eerste resultaten van 2022 toegelicht.

De DAV volgt jaarlijks enkele belangrijke overheidsinitiatieven op, die resulteren in een administratieve lastendaling. Zo zorgt het toegenomen gebruik van **elektronische facturatie** voor een extra lastenreductie van ongeveer € 223 miljoen in 2021. Sinds e-facturatie in 1993 mogelijk werd, heeft dit al tot een daling in de administratieve lasten van meer dan € 1,6 miljard geleid. De blijvende en belangrijke bijdrage van **e-government-toepassingen (eGovs)** tot de administratieve lastendaling wordt toegelicht aan de hand van de kostenbesparingen en gebruikerspercentages gerealiseerd door 19 eGovs.

Ten slotte geven we in dit rapport een algemeen overzicht van de **impact** van de gemeten **vereenvoudigingsprojecten** en het toenemend gebruik van **e-government-toepassingen** op de evolutie van de **administratieve lasten** in 2021-2022.

Veel leesplezier

Team Administratieve Vereenvoudiging

DG Vereenvoudiging en Digitalisering
FOD Beleid & Ondersteuning

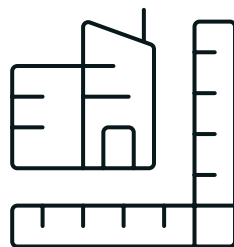
Meten is weten

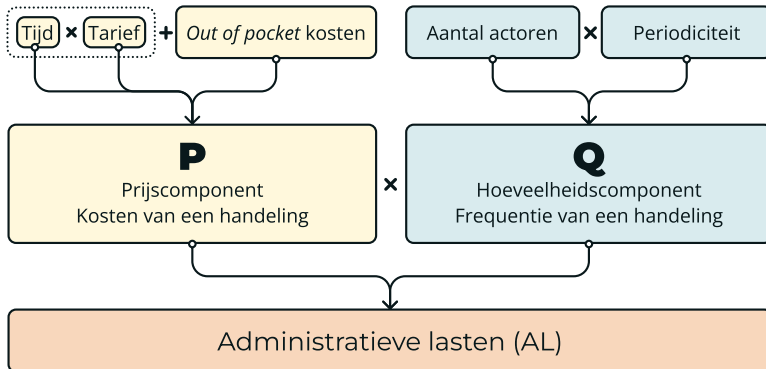
Administratieve lasten onthuld met het Kafka-meetmodel

In onze snel evoluerende en complexe samenleving zijn administratieve lasten een belangrijk aspect geworden van het dagelijkse leven van burgers en ondernemers. De hoeveelheid regelgeving groeit gestaag en voor burgers en ondernemers lijkt de samenhang tussen regels soms verloren te gaan. Lange wachttijden, omslachtige procedures en onduidelijke vereisten leiden niet alleen tot verwarring en frustratie, maar ook tot aanzienlijk tijds- en kostenverlies voor alle betrokkenen. Het meten van de administratieve lasten is cruciaal omdat het ons inzicht verschaft in de **administratieve hinderpalen** en de weg vrijmaakt voor gerichte beleidsmaatregelen om de lasten te verlichten.

In België viel de verantwoordelijkheid voor het monitoren van de administratieve lasten voor burgers en bedrijven, over alle federale beleidsdomeinen heen, onder de bevoegdheid van de DAV. Om zijn opdracht te kunnen uitvoeren, heeft de DAV het Kafka-meetmodel ontwikkeld. Het Kafka-meetmodel is een aangepaste versie van het **Standaardkostenmodel** (SKM), afgestemd op de Belgische context. Het SKM wordt in verschillende Europese lidstaten en door de Europese Commissie gehanteerd om de administratieve lasten te meten.

Het **Kafka-meetmodel** maakt het mogelijk om op een systematische wijze de administratieve lasten te kwantificeren die worden opgelegd door verschillende administratieve formaliteiten waaraan burgers en ondernemingen dienen te voldoen. Via het Kafka-meetmodel kan het DAV Meetbureau de administratieve lasten in kaart brengen en uitdrukken in monetaire termen. Hierdoor ontstaat een helder beeld van de kosten die verbonden zijn aan het voldoen aan bepaalde wettelijke en administratieve verplichtingen.

Het meetmodel is opgebouwd uit een prijs- en een hoeveelheidscomponent. De **prijscomponent (P)** geeft de kost weer van een administratieve handeling. Hiervoor wordt gekeken naar de tijd nodig voor het uitvoeren van de handeling, het uurtarief van de uitvoerende persoon en de eventuele *out-of-pocket*-kosten. *Out-of-pocket* kosten zijn de directe uitgaven gedaan door een burger of onderneming om administratieve verplichtingen na te leven. De **hoeveelheidscomponent (Q)** geeft weer hoe vaak een administratieve handeling uitgevoerd wordt op jaarbasis. Deze component bestaat uit de grootte van de doelgroep en de periodiciteit van de handeling. De grootte van de doelgroep geeft het aantal actoren weer die de handeling dienen uit te voeren. De periodiciteit stemt overeen met het aantal keren op jaarbasis dat de actoren de administratieve handeling dienen uit te voeren.

Wanneer men vanuit het **beleid** de administratieve lasten die verbonden zijn aan een verplichting wenst te reduceren, dan kan dit zowel door te werken op de prijscomponent als de hoeveelheidscomponent. Een statistiekverplichting voor bedrijven kan bijvoorbeeld gereduceerd worden door minder gegevens op te vragen en het formulier te digitaliseren (prijscomponent) en door een kleiner aantal actoren minder frequent te bevragen (hoeveelheidscomponent).

Het meten van administratieve lasten biedt niet alleen een objectieve beoordeling van de impact van procedures en regelgeving, maar geeft ook inzicht in mogelijke vereenvoudigingen van regelgeving en in de lastendalingen die er mee gepaard gaan. Met behulp van het Kafka-metmodel meten we niet alleen de impact, maar werken we actief mee aan een eenvoudiger, meer gebruiksvriendelijk administratief landschap voor alle burgers en ondernemingen in België.

3/

Federaal Actieplan Administratieve Vereenvoudiging

Om de ambities van de federale regering inzake administratieve vereenvoudiging en digitalisering te concretiseren, werd in januari 2022 een **Federaal Actieplan Administratieve Vereenvoudiging** (FAAV) in het leven geroepen. Het plan heeft een horizontale reikwijdte en bevat de voornaamste speerpunten op het vlak van administratieve vereenvoudiging, in aanvulling op de initiatieven binnen de verschillende beleidsdomeinen.

Het actieplan wordt als sturings- en coördinatie-instrument ingezet en omvat de volgende elementen:

- de versterking van de **methodologische opbouw**;
- de versterking van de **governance** van de administratieve vereenvoudiging binnen de federale overheid;
- de **prioritaire projecten** met jaarlijkse actualisering;
- een **federale inventaris** van de administratieve vereenvoudiging.

De lijst van prioritaire projecten wordt jaarlijks geactualiseerd en bestaat in 2023 uit **48 projecten**. De projecten worden opgestart in de periode 2022-2024 met verschillende geplande realisatietermijnen. De impact van de vereenvoudigingsprojecten die reeds in 2022 voltooid werden en waarvan de administratieve lasten gemeten werden, namelijk Beldrive, elektronische ecocheques en notariële volmachten, staat in [Tabel 1](#).

De DAV volgt de realisatie van de projecten verder op samen met de verantwoordelijke administraties.

4/

Impact vereenvoudigingsprojecten in 2021 en 2022

Een overzicht van de impact van de vereenvoudigingsprojecten op de administratieve kosten in 2021 en 2022 staat in **Tabel 1**.

Tabel 1: Overzicht impact vereenvoudigingsprojecten

Project		Burgers	Ondernemingen	Overheid	Totaal
Crossborder traffic	Onmiddellijke inning	- € 4.056.170		- € 31.831.311	- € 35.887.481
	Minnelijke schikking en bevel tot betalen	- € 21.036.363		- € 14.870.903	- € 35.907.266
Afschaffing geneeskundig getuigschrift afwezigheid één dag		- € 8.553.257	- € 7.956.610		- € 16.509.867
Werkverwijdering zwangere werknemers			- € 87.290	- € 34.574	- € 121.864
Notariële volmachten		- € 17.796.600			- € 17.796.600
eBox gebruik FOD WASO		- € 11.958	- € 85.091	- € 394.913	- € 491.961
eBox gebruik RVA		- € 157.585		- € 506.391	- € 663.977
Ecocheques		- € 2.980.352			- € 2.980.352
BelDrive		- € 8.678.975		- € 395.295	- € 9.074.270
Totaal		- € 71.400.251		- € 48.033.387	- € 119.433.638

De introductie van nieuwe wetgeving en wijzigingen in bestaande regelgeving leiden tot een **kostendaling van € 119.433.638**. Meer specifiek daalden de administratieve lasten voor burgers en ondernemingen met € 71.400.251 en de beheerskosten voor de overheid met € 48.033.387. Het overzicht bevat enkel het resultaat van nieuwe maatregelen en niet van recurrente besparingen die het gevolg zijn van initiatieven die in het verleden werden genomen.

Crossborder Traffic

Het project Crossborder Traffic (CBT) omvat de digitalisering en automatisering van een brede waaier van processen gerelateerd aan het innen van **verkeersboetes**. Dit project is het resultaat van een samenwerking tussen onder andere de FOD Justitie, de FOD Financiën, de lokale en federale politie en de politierechtbanken en -parketten. Als onderdeel van CBT werd het digitale platform **JustFines** gelanceerd waar burgers en ondernemingen terecht kunnen voor het beheren en afhandelen van hun boetes (zowel verkeers- als strafrechtelijke boetes). Daarnaast werd een digitaal boeteplatform in gebruik genomen door de FOD Justitie dat het beheer van (de betaling van) de verkeersboetes voor een groot deel digitaliseert en automatiseert. Ook voor de politie betekent (CBT) een grote vereenvoudiging doordat ze zich meer kan concentreren op haar kerntaken zoals het vaststellen van overtredingen en het identificeren van de overtreeders. Ten slotte heeft (CBT) ook geleid tot een toename van het aantal verkeersboetes dat betaald wordt in de zogenaamde 'vrijwillige fase'.

Afschaffing geneeskundig getuigschrift afwezigheid één dag

Werknemers in een onderneming met minstens 50 werknemers dienen niet langer een geneeskundig getuigschrift voor de eerste dag van arbeidsongeschiktheid voor te leggen aan hun werkgever. De vrijstelling van het ziektebriefje voor één dag geldt **drie keer per kalenderjaar** en resulteert in een administratieve lastenverlaging voor de werknemer, de huisarts en de werkgever. Zo dient de werkgever niet langer (een kopie van) het ziektebriefje te ontvangen en dit briefje toe te voegen aan het softwaresysteem. De werknemer dient namelijk enkel de werkgever in te lichten van zijn of haar ziekte. Bijgevolg is een consultatie bij de huisarts niet langer noodzakelijk en dient ook de huisarts geen verdere handelingen uit te voeren. In de praktijk zullen er hoogstwaarschijnlijk toch nog werknemers zijn die, ondanks het afschaffen van de verplichting, een consultatie plannen bij de huisarts. Omdat dit op eigen initiatief is en niet vanwege de verplichting om de ziekte te bewijzen aan de werkgever, wordt dit niet als administratieve last beschouwd.

Werkverwijdering zwangere werkneemsters

Een zwangere vrouw mag geen werk uitvoeren waarbij ze is blootgesteld aan risico's die haar gezondheid of die van haar kind in gevaar brengen. Als dat wel het geval is, dient de werkgever ervoor te zorgen dat ze niet langer aan die risico's wordt blootgesteld door haar arbeidsomstandigheden aan te passen, door een aangepaste functie voor te stellen als de arbeidsomstandigheden niet kunnen worden aangepast; of door haar tijdelijk te doen stoppen met werken als er geen aangepaste functie kan worden voorgesteld. Bij een werkstopzetting wegens een blootstelling aan gezondheidsrisico's, dient de werkgever het formulier 'betreffende het gezondheidstoezicht op de zwangere werkneemster' in te vullen en te bezorgen aan het Federaal agentschap voor beroepsrisico's (**Fedris**). Dit formulier is volledig gedigitaliseerd en kan door de werkgever volledig online ingevuld en verstuurd worden. Dankzij die digitalisering kan de verwerking door Fedris bovendien sneller en efficiënter verlopen.

Notariële volmachten

Authentieke volmachten, die uitsluitend bestemd zijn om een of meer partijen te laten vertegenwoordigen bij het verlijden van een **authentieke akte**, worden kosteloos geregistreerd mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden. Concreet werden de volmachten vrijgesteld van het recht op geschriften (€50) en het algemeen vast recht (€50).

eBox gebruik FOD WASO

De Dienst Administratieve Geldboeten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) digitaliseert documentenstromen in verband met administratieve **geldboetes** en **processen-verbaal** voor overtredingen van het Sociaal Strafwetboek door het gebruik van eBox Burger en eBox Enterprise. De documentenstroom via de post, met gewone en aangetekende zendingen (met of zonder ontvangstbewijs), wordt op deze manier gereduceerd.

eBox gebruik RVA

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) digitaliseert het bezorgen van documenten in verband met loopbaanonderbreking en tijdskrediet (LOTK) en toelating tot het recht op een werkloosheidsuitkering met het gebruik van de eBox. De RVA zet in op het **digitaal verzenden** van documenten om de administratieve lasten voor medewerkers en hun cliënteel te verminderen. Immers is het digitaal verzenden van documenten snel, gemakkelijk, veilig en goedkoper dan papieren verzendingen. Met de digitalisering van de verzendingen van de eerdergenoemde documenten gaat ook een centralisatie van de papieren verzending van andere documenten gepaard, waardoor niet elk werkloosheidsbureau nieuw materiaal zal moeten aanschaffen en nieuwe medewerkers zal moeten opleiden.

Ecocheques

De ecocheque is een extralegaal voordeel dat een werkgever aan zijn werknemers kan aanbieden om ecologische producten en diensten aan te kopen. Ecocheques kunnen sinds de vereenvoudiging enkel in digitale vorm worden afgeleverd, niet langer op papier. De **veralgemeende digitalisering** van ecocheques gaat gepaard met een administratieve lastenverlaging voor de handelaars, de werkgevers en de werknemers. Naast de administratieve lastenbesparing, biedt de digitalisering van ecocheques gebruikersvoordelen (zoals minder kans op verlies en herinnering indien het saldo dreigt te vervallen) en zet het tevens aan tot de aankoop van ecologische producten en diensten.

BelDrive

De FOD Mobiliteit en Vervoer digitaliseert de aanvraag en hernieuwing van het voorlopig en het definitief **rijbewijs B**, wat resulteert in een administratieve lastendaling. De lastendaling is hoofdzakelijk het resultaat van het vermijden van een verplaatsing naar het gemeentehuis om het rijbewijs aan te vragen. Sinds de invoering van BelDrive, een web- en smartphoneapplicatie die de burger de mogelijkheid biedt om het voorlopig en het definitief rijbewijs B online aan te vragen en te verlengen, dienen burgers zich slechts éénmaal naar het gemeentehuis te begeven, namelijk voor het afhalen van het rijbewijs B.

E-facturatie

In België is de wettelijke erkenning van e-facturen sinds 2013 een feit, wat betekent dat digitale facturen dezelfde juridische geldigheid hebben als hun papieren tegenhangers.

In de in 2022 uitgevoerde enquête betreffende het jaar 2021 werden Belgische bedrijven over drie onderdelen van e-facturatie bevraagd:

1. **Automatische opstelling van uitgaande facturen**
Een factuur wordt volledig automatisch opgesteld als een werknemer geen input moet geven om gegevens op de factuur in te vullen.
2. **Automatische verwerking van inkomende facturen**
Een factuur wordt gezien als automatisch verwerkt als de gegevens automatisch ingelezen worden door het boekhoudsysteem. De enige manuele interventie die vereist is, is een bevestiging van de juistheid van de factuur.
3. **Elektronische verzending en ontvangst van facturen**
Een factuur wordt als een volwaardige e-factuur beschouwd als de factuur machine leesbaar is en automatisch en elektronisch verwerkt kan worden door de ontvanger. Een factuur kan bijvoorbeeld via e-mail verzonden worden als PDF, maar nog steeds een manuele verwerking vereisen waardoor de factuur niet als een volwaardige e-factuur beschouwd wordt.

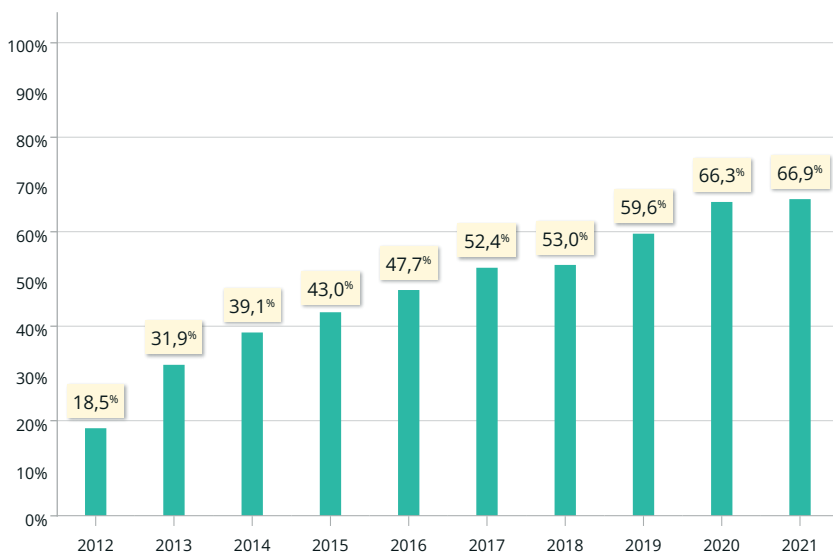
Een factuur kan elektronisch verzonden worden via e-mail of via een boekhoudprogramma als een gestructureerd bestand. Hoewel het gebruik van e-mail voor een grote besparing zorgt in vergelijking met het bezorgen van papieren facturen via de post (€ 2,80 voor professionele klanten en € 3,46 voor particuliere klanten), is nog een **grotere besparing** mogelijk door het gebruik van gestructureerde bestanden in plaats van een papieren factuur (€ 9,01 voor professionele klanten en € 5,32 voor particuliere klanten). Bovendien kunnen enkel gestructureerde bestanden automatisch verwerkt worden door een boekhoudprogramma, wat een bijkomende besparing realiseert voor de ontvanger van de factuur.

De meeste onderdelen van e-facturatie zijn stabiel gebleven of hebben een kleine groei gekend. De grootste veranderingen in het gebruik van e-facturatie van 2021 in vergelijking met 2020 hebben betrekking op het opstellen en het

verzenden van facturen. Uit de bevraging blijkt dat het **automatisch opstellen** van facturen naar particuliere en professionele klanten in 2021 een grote sprong heeft gemaakt van 53,3% naar 72,4%. Dit betekent dat een groot deel van de ondernemingen gebruik maakt van een boekhoudprogramma of webportaal om facturen op te stellen.

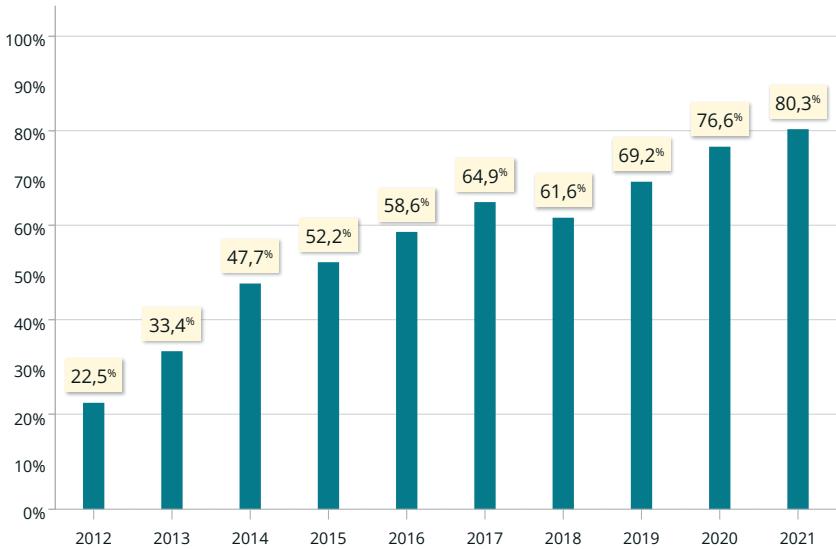
Het **elektronisch verzenden** van facturen naar particuliere en professionele klanten gebeurde in 2021 nog steeds overwegend via e-mail. Facturen naar **particuliere klanten** werden in 2021 in 49,0% (t.o.v. 48,0% in 2020) van de gevallen via e-mail verzonden en in 17,9% (t.o.v. 18,4% in 2020) van de gevallen als een gestructureerd bestand. In totaal werd in 2021 dus 66,9% van de facturen naar particuliere klanten op elektronische wijze verzonden.

Grafiek 1: Percentage facturen elektronisch verstuurd naar particulieren (B2C)

Facturen naar **professionele klanten** worden ook voornamelijk via e-mail verzonden, met een percentage van 67,7% (t.o.v. 60,3% in 2020) en eveneens in beperkte mate als een gestructureerd bestand, namelijk 12,6% (t.o.v. 16,3% in 2020). In totaal werd dus 80,3% van de facturen naar professionele klanten elektronisch verstuurd.

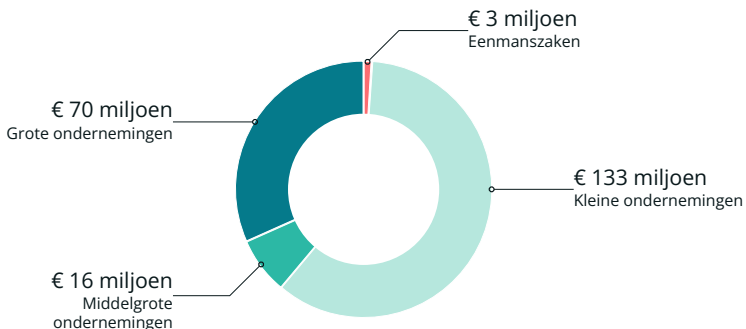
Grafiek 2: Percentage facturen elektronisch verstuurd naar bedrijven (B2B)

Er is dus duidelijk een blijvend besparingspotentieel omdat de transitie naar het gebruik van gestructureerde facturen verder stagneert en zelfs terugloopt bij B2B-facturatie.

In 2021 is er een bijkomende besparing aan administratieve lasten voor ondernemingen en hun professionele en particuliere klanten van **€ 223.327.547** gerealiseerd. Het merendeel van deze besparingen (€ 133 miljoen) is het resultaat van het toepassen van e-facturatie bij kleine ondernemingen. Dit brengt de totale gerealiseerde besparing sinds 1993 op ongeveer **€ 1,60 miljard**.

Grafiek 3: Administratieve lastenbesparing per ondernemingsklasse in 2021

E-government: Bouwen aan een digitale samenleving

In onze hedendaagse digitale samenleving evolueert de rol van de overheid voortdurend. E-government-toepassingen (hierna 'eGovs') vormen een belangrijk aspect van die evolutie waarin technologie en innovatie samenkomen en de relatie tussen burgers, ondernemers en de overheid kunnen transformeren. eGovs hebben het potentieel om de toegankelijkheid, efficiëntie, transparantie en kwaliteit van overheidsdiensten te versterken. Dankzij digitale technologieën kunnen overheden de interactie met burgers en ondernemers vereenvoudigen, de administratieve lasten verminderen en de tevredenheid over de dienstverlening vergroten.

Tabel 2 biedt een overzicht van de eGovs die het DAV-meetbureau heeft opgevolgd in 2021 en 2022. eGovs zijn van groot belang om de interactie tussen enerzijds de burgers en de ondernemers en anderzijds de overheid te vereenvoudigen.

- In 2022 werd een **administratieve lastenverlaging van € 816,9 miljoen** gerealiseerd.
- De tabel bevat ook een overzicht van de bijkomende lastendaling ten opzichte van het voorgaande jaar. Concreet gaat het om de bijkomende besparing in administratieve lasten die overwegend gerealiseerd wordt door een toename van het gebruikerspercentage.
- De laatste kolom geeft weer met hoeveel de administratieve lasten verder verlaagd kunnen worden indien een eGov een gebruikerspercentage van 100% bereikt.

De cijfers tonen duidelijk dat eGovs een belangrijke drijver zijn van administratieve vereenvoudiging. Zo resulteerden de bovenstaande eGovs in 2021 en 2022 in een administratieve **lastendaling** van respectievelijk **€ 802,4 miljoen** en **€ 816,9 miljoen**. Ondanks die sterke resultaten zouden sommige toepassingen mogelijk nog beter presteren indien de aan de basis liggende wetgeving voorafgaand aan de digitalisering was vereenvoudigd en de processen opnieuw waren ontworpen.

Tabel 2: Administratieve lastenbesparing e-government-toepassingen (eGovs)

E-government-toepassing	Totale besparing administratieve lasten		Bijkomende besparing administratieve lasten t.o.v. voorgaande jaar *		Potentiële besparing (op jaarbasis)
	2021	2022	2021	2022	
DigiChambers	€ 6.461.287	€ 6.588.678	€ 159.347	€ 127.391	€ 7.257.030
e-ASR Werkloosheid	€ 165.524.669	€ 179.312.427	€ 7.560.529	€ 13.787.758	€ 195.537.765
eAttest - Huisartsen	€ 165.120.767	€ 130.687.312	€ 25.032.360		€ 246.531.723
eBirth	€ 1.076.769	€ 1.094.296	€ 64.557	€ 17.527	€ 1.221.181
e-CMR	€ 2.240.469	€ 2.344.545	€ 915.606	€ 104.076	€ 371.243.169
eC3 - Elektronische controlekaart	€ 35.225.712	€ 38.548.947	€ 4.797.729	€ 3.323.235	€ 86.239.841
e-Depot	€ 742.095	€ 743.534	€ 3.830	€ 1.439	€ 753.430
e-DEPO	€ 987.575	€ 1.023.683	€ 248.420	€ 36.108	€ 1.041.093
eFact	€ 47.173.740	€ 49.213.663	€ 6.083.607	€ 2.039.923	€ 53.686.143
e-Griffie / JustAct	€ 632.823	€ 649.771	€ 12.834	€ 16.948	€ 819.429
Mijn Dossier	€ 6.102.242	€ 4.560.734	€ 1.471.446		
MyEnterprise	€ 499.303	€ 532.005		€ 32.702	€ 669.475
MyRent	€ 3.318.756	€ 3.441.912	€ 637.124	€ 123.156	€ 3.896.607
Police-on-web	€ 166.661	€ 216.398	€ 24.319	€ 49.738	€ 972.556
Recip-e	€ 223.320.806	€ 256.745.954	€ 24.118.594	€ 33.425.148	€ 476.471.426
RV via MyMinFln	€ 692.282	€ 699.023	€ 5.491	€ 6.741	€ 714.804
STCW-on-web	€ 373.980	€ 366.870			€ 535.788
Tax-on-web	€ 120.060.187	€ 117.102.970	€ 16.960.197		€ 220.103.961
Télémarc	€ 22.731.052	€ 23.044.776	€ 98.396	€ 313.723	
Totaal **	€ 802.451.175	€ 816.917.500	€ 88.194.385	€ 53.405.614	€ 1.667.695.422

* Indien er geen toegenomen daling was t.o.v. van het vorige jaar, werden geen cijfers opgenomen.

** Deze totalen houden geen rekening met eGovs die in het verleden een gebruikspercentage van 100% bereikten en waarvan de administratieve kosten niet verder opgevolgd worden.

Het is belangrijk om op te merken dat **Tabel 2** niet alle eGovs van de federale overheid omvat. Toepassingen met een gebruikerspercentage van 100% worden bijvoorbeeld niet langer opgevolgd door het DAV-meetbureau.

Het **gebruikerspercentage** van iedere eGov werd, waar mogelijk, opgenomen in **Tabel 3**. Dit percentage geeft weer hoeveel procent van alle aanvragen/meldingen/etc. die potentieel kunnen verlopen via de eGov, ook werkelijk via dit kanaal worden behandeld.

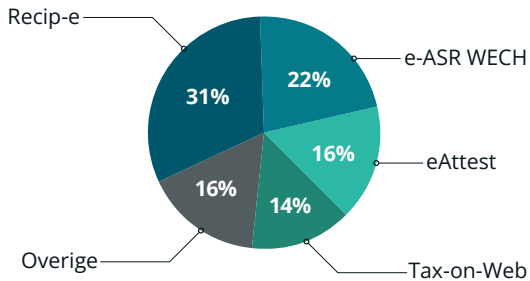
Tabel 3: Gebruikerspercentage e-government-toepassingen

E-government-toepassing	Gebruikerspercentage	
	2021	2022
DigiChambers	97,11%	98,69%
e-ASR Werkloosheid	84,82%	92,65%
eAttest - Huisartsen	66,98%	53,01%
eBirth	88,17%	89,61%
e-CMR	0,60%	0,63%
eC3 - Elektronische controlekaart	40,85%	44,70%
e-Depot *	98,50%	98,69%
e-DEPO	94,86%	98,33%
eFact	87,87%	91,67%
e-Griffie / JustAct *	77,62%	79,98%
MyEnterprise	67,12%	75,24%
MyRent	85,17%	88,33%
Police-on-web	17,14%	22,25%
Recip-e	76,46%	87,90%
RV via MyMinFln	96,85%	97,79%
STCW-on-web	79,86%	87,94%
Tax-on-web	93,46%	94,68%

* Het gebruikerspercentage heeft enkel betrekking op de oprichtingsakten.

Drijvers van de administratieve vereenvoudiging

Wat opvalt in de resultaten is dat **vier** van de **eGovs samen** verantwoordelijk zijn voor **84%** van de totale lastenverlaging in 2022.

De impact van eGovs wordt niet enkel gemeten aan de hand van de werkelijk gerealiseerde lastenbesparingen, maar ook via de **potentiële besparingen** die nog behaald kunnen worden. Indien iedere **eGov** opgenomen in Tabel 2 een gebruikerspercentage zou behalen van 100%, kan er **jaarlijks € 1,6 miljard** aan administratieve lasten worden bespaard.

Rekening houdend met de reeds gerealiseerde lastenbesparing van ongeveer € 816,9 miljoen in 2022, kan er jaarlijks nog € 878,3 miljoen aan bijkomende besparingen worden gerealiseerd. Belangrijk om te vermelden is dat die potentiële besparingen geen rekening houden met eGovs waarvoor er geen gebruikerspercentage berekend kan worden.

De eGovs met het **hoogste besparingspotentieel** zijn:

- e-CMR: € 368.898.624
- Recip-e: € 219.725.472
- eAttest: € 115.844.411
- Tax-on-web: € 103.000.991
- eC3: €47.690.893

E-government heeft de interactie tussen de overheid, burgers en ondernemers in België grondig hertekend. De positieve gevolgen zijn duidelijk: toegankelijker overheidsdiensten, meer vrije tijd voor burgers, en ondernemers die zich kunnen focussen op hun onderneming.

Connectoo

Ambtenaren verkleinen samen de digitale kloof.

Op de weg naar een meer 'toegankelijke' overheid via digitaliseringsprojecten, dreigen we die toegang net moeilijker te maken voor kwetsbare groepen. De digitale kloof is een realiteit in België. Digitalisering mag dan ook geen doel op zich zijn.

Daarom lanceerde staatssecretaris voor Digitalisering - belast met Administratieve Vereenvoudiging - Mathieu Michel de Connectoo opleiding, een opleiding voor ambtenaren gericht op digitale inclusie.

Ambtenaren leren er om in hun dagelijks werk beter rekening te houden met de digitale kloof en op welke manier ze digitale eerste hulp kunnen bieden aan burgers bij het gebruik van online overheidsdiensten. Zo dragen ambtenaren samen bij tot een gedigitaliseerde en inclusieve samenleving.

eGov in de spotlight

Het succesverhaal van DigiChambers

Ondernemingen die exporteren buiten de EU dienen geregeld een **certificaat van niet-preferentiële oorsprong** (hierna 'CO') aan te vragen. Die certificaten worden door douaneautoriteiten (bv. Turkije, de golfstaten, enz.) opgevraagd bij de invoer van goederen. De Belgische Kamers van Koophandel zijn door de FOD Economie gemachtigd om die certificaten uit te reiken. Hiervoor ontwikkelden de Kamers het online platform DigiChambers, dat het aanvraag- en afleverproces van de CO's sterk heeft vereenvoudigd.

DigiChambers biedt verschillende voordelen voor ondernemingen, zoals het ontvangen van de CO's in elektronische vorm, het hergebruiken van gegevens in het aanvraagproces en de mogelijkheid om de CO's rechtstreeks en volautomatisch vanuit een ERP-systeem aan te vragen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat DigiChambers jaar na jaar hoge gebruikerspercentages behaalt. In 2022 werd bijna 99% van de CO's via DigiChambers afgeleverd.

“

Door voortdurend nieuwe functionaliteiten in te bouwen en door een verregaande integratie met de ERP-systemen van de bedrijven is DigiChambers er steeds in geslaagd om toonaangevend te blijven en zo de administratieve lasten voor ondernemingen te verlichten.

”

- *Wouter Van Gulck*
- Algemeen directeur
Federatie van Belgische Kamers van Koophandel

DigiChambers blinkt niet alleen uit dankzij haar hoge gebruikscijfers, maar ook door voortdurend nieuwe functionaliteiten toe te voegen. De eerste versie van DigiChambers dateert van 2009. De Belgische Kamers waren toen reeds een voorloper in het digitaliseringsverhaal en werden hierin ondersteund door de

FOD Economie en erkend door de International Chamber of Commerce (ICC). In 2020 werd **DigiChambers 2.0** gelanceerd na grondig overleg met alle betrokken partijen. Versie 2.0 heeft het proces voor ondernemingen verder vereenvoudigd met tal van nieuwe functionaliteiten, zoals een vereenvoudigd authenticatieproces, een vernieuwde gebruikersinterface en de mogelijkheid om DigiChambers te integreren in ERP-systemen via API.

Deze samenwerking tussen de FOD Economie en de Kamers resulteert niet enkel in een succesvolle eGov die leidt tot een significante administratieve vereenvoudiging, maar versterkt ook de internationale competitiviteit van de Belgische ondernemingen.

**Administratieve lastendaling
gerealiseerd door DigiChambers
in 2022:**

€ 6,6 miljoen

FOD in de kijker

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE

Het DAV Meetbureau wil niet alleen vereenvoudiging meten, maar ook bijdragen aan vereenvoudiging met inspirerende initiatieven. We zetten dan ook graag een overheidsdienst in de kijker die reeds meerdere vereenvoudigings- en digitaliseringsprojecten heeft opgestart, namelijk de **FOD Justitie**.

Ondersteund door minister Paul Van Tigchelt heeft de FOD Justitie een hele reeks digitale toepassingen ontwikkeld om Justitie 'sneller, menselijker en straffer' te maken. Zo kunnen verkeersboetes digitaal beheerd en betaald worden via JustFines of kan een rechtspersoon efficiënt worden opgericht via JustAct.

De FOD Justitie gaat aan de slag met een duidelijke visie, gebaseerd op drie uitgangspunten:

1. **Het digitaal dossier**

Het uiteindelijke doel is een volledig digitaal gerechtsdossier waarin alle documenten van bij de oorsprong op elektronische wijze instromen, verwerkt worden en raadpleegbaar zijn.

2. **De digitale rechtbank**

Justitie beoogt, waar mogelijk, een digitalisatie en automatisatie van de werkprocessen binnen de rechterlijke orde.

3. **De digitale gevangenis**

Justitie wenst de digitalisering eveneens door te trekken tot binnen de gevangensmuren, opdat een digitaal beheer van de gevangenis mogelijk wordt.

Om bovengenoemde doelen te bereiken, maakt Justitie werk van **26 Just-apps** die ontwikkeld worden in samenwerking met de mensen op het terrein. Door die samenwerking tracht de FOD Justitie de efficiëntie en effectiviteit van de applicaties te waarborgen.

Alle onlinediensten van Justitie worden samengebracht in één **portaal**, genaamd **Just-on-Web**. Het portaal vormt de centrale toegangspoort voor de 26 Just-apps. Met behulp van die centrale 'landingspagina' kunnen zowel de magistraten en medewerkers van Justitie, alsook burgers, ondernemers, advocaten, experts en andere externen snel en eenvoudig de juiste applicatie terugvinden.

Bepaalde Just-apps zijn reeds operationeel. Denk bijvoorbeeld aan de volgende applicaties:

JustDeposit

Door middel van **JustDeposit** kunnen burgers, advocaten en experts moeiteloos documenten digitaal indienen bij de **griffie** en zelfs nieuwe dossiers opstarten. Het vervangt de bestaande e-Deposit applicatie. Dankzij JustDeposit worden kostelijke verplaatsingen naar de griffie uitgespaard en is men niet langer afhankelijk van de openingsuren van de griffie.

JustFines

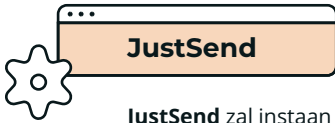
De applicatie **JustFines** maakt het digitaal beheren van verkeers- en strafrechtelijke **boetes** mogelijk. Burgers en ondernemingen kunnen hun boetes digitaal betalen en betwisten, alsook digitaal een afbetalingsplan aanvragen. Daarnaast is via JustFines de historiek van vorige boetes raadpleegbaar.

JustAct

De **oprichting van rechtspersonen** wordt vereenvoudigd met **JustAct**. Een vennootschap onder firma, commanditaire vennootschap en vzw kan gebruiksvriendelijk via JustAct opgericht worden. Daarnaast zal het op termijn mogelijk worden om wijzigingsakten op te maken en in te dienen. JustAct is de gebruiksvriendelijkere vervanger van de bestaande eGriffie-applicatie.

Daarnaast wordt er volop geïnvesteerd in bijkomende digitale toepassingen zoals:

JustSend zal instaan voor de **documentenstroom** zowel binnen Justitie als met externen zoals burgers en advocaten. De applicatie beheert de verzending en ontvangst van documenten, evenals de aansturing van de printers. JustSend zal zodoende de documentenstroom digitaal én op papier beheren.

Met **JustPublish** wil Justitie het **publicatieproces** in het Belgisch Staatsblad vereenvoudigen. De applicatie zal het mogelijk maken om een aanvraag in te dienen en te beheren gedurende het gehele proces, tot aan de publicatie. De interne processen zullen eveneens geoptimaliseerd worden opdat doorlooptijden en het gebruik van papier gereduceerd worden.

JustNew vormt het nieuwe geïntegreerde **dossierbeheersysteem** binnen de rechterlijke orde. Het vervangt de 13 huidige, verouderde systemen, die naast mekaar bestaan. Het systeem zal de werkprocessen digitaliseren en moderniseren en zoveel mogelijk manuele handelingen automatiseren of elimineren.

Aandachtspunten

De realisaties van de FOD Justitie bieden nuttige inzichten om vereenvoudigings- en digitaliseringsprojecten te doen slagen:

→ **Start vanuit een duidelijke visie**

Een digitaliseringsproject dient niet enkel om processen te digitaliseren, maar ook om ze te evalueren en waar nodig te hertekenen.

→ **Betrek de mensen op het terrein erbij**

Wat zijn hun noden, hoe zullen ze de applicatie gebruiken, hoe zien hun bestaande werkprocessen eruit, enz. Een goede samenwerking met uitvoerders en gebruikers resulteert in effectieve en gebruiksvriendelijke toepassingen.

→ **Werk stap voor stap**

Grote veranderingsprojecten draaien vaak uit op een mislukking. Tracht niet alles in één keer te veranderen of te digitaliseren. Werk proefondervindelijk met kleine projecten die samen bijdragen tot het grotere geheel.

→ **Gebruik een centraal toegangspunt**

Maak alles vlot toegankelijk door alle applicaties te bundelen in een centraal toegangspunt. Dit bespaart burgers, ondernemers en andere externen, maar ook interne medewerkers heel wat opzoekingswerk.

De inspanningen van de FOD Justitie tonen aan dat blijvende inspanningen gecombineerd met een duidelijke visie kunnen leiden tot mooie resultaten.

8/

Blijvende aandacht

voor administratieve lasten is nuttig en noodzakelijk

1

De gemeten vereenvoudigingsprojecten in 2021 en 2022 resulteerden in een **jaarlijkse daling** van de administratieve kosten van **€ 119.433.638**.

De besparing getuigt reeds van een aanzienlijk potentieel, daarenboven bevat het FAAV 2022-2024 vereenvoudigingsprojecten die bijkomende besparingen zullen realiseren.

2

E-facturatie heeft in 2021 een **bijkomende administratieve lastenbesparing van € 223.327.547** gerealiseerd. Ondernemingen en hun professionele en particuliere klanten zullen hun lasten nog beduidend verder zien dalen door het doorgedreven gebruik van (gestructureerde) elektronische facturen.

3

De e-government-toepassingen (eGovs) leveren consistent noemenswaardige besparingen op door de stijgende gebruikerspercentages. De **opgevolgde eGovs brachten in 2021 en 2022** een administratieve lastendaling van **respectievelijk € 802.451.175 en € 816.917.500** met zich mee.

Er zijn ook operationele en nieuwe eGovs met een aanzienlijk besparingspotentieel, die nog verder uitgediept zullen worden.

4

Er moet **blijvend aandacht** besteed worden aan (het vermijden en reduceren van) **administratieve lasten**. Enerzijds betekent dit het aanhoudend zoeken naar (potentiële) vereenvoudigingsprojecten om de lasten te laten dalen. Anderzijds is het belangrijk erop toe te zien dat nieuwe initiatieven geen lastenstijgingen veroorzaken.

Contact

Heb je nog vragen?

Heb je suggesties om federale
administratieve procedures te
vereenvoudigen?

Laat het ons weten!

